

Dayanand Education Society's

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Affiliated to

Swami RamanandTeerthMarathvada University, Nanded.

Subject: **मराठी**

Syllabus

Certificate / Value added Course

Effective from Academic Year 2025-2026

Dayanand Education Society's
Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

From the Desk of Chairman, Board of Studies of the Certificate and value added Course in Department of मराठी.

Preamble:- महाविद्यालयातील पदवी आणि पदव्युत्तर वर्गातील विद्यार्थ्यांना अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त भाषिक कौशल्ये, संशोधन प्रक्रिया, मराठी व्याकरण आणि स्पर्धा परीक्षेचे ज्ञान, सर्जनशील लेखन अवगत होण्याच्या उद्देशाने महाविद्यालयात प्रमाणपत्र आणि मूल्यवर्धित अभ्यासक्रम चालू करण्याचा मानस आहे. आजच्या बेरोजगारीच्या स्पर्धात्मक काळात विद्यार्थ्यांना शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर रोजगार मिळावा हा यामागील मुख्य उद्देश आहे. ग्रामीण भागातील विद्यार्थी शहरी भागाशी जोडल्या गेल्यानंतर त्यांना विविध स्वरूपाचे ज्ञान अवगत होऊन त्यांचा विकास व्हावा ही यामागील संकल्पना आहे.

❖ **Objectives:-**

1. विद्यार्थ्यांना व्याकरणाचे धडे देणे
2. विद्यार्थ्यांचा स्पर्धा परीक्षेसाठी बौद्धिक विकास करणे
3. विद्यार्थ्यांना भाषिक कौशल्ये अवगत करणे
4. विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास घडवून आणणे
5. विद्यार्थ्यांना मराठी संशोधन कार्याची प्रेरणा देणे
6. सर्जनशील लेखन करण्यासाठी उद्युक्त करणे

❖ **Outcomes :-**

1. विद्यार्थ्यांना व्याकरणाचे ज्ञान अवगत होईल
2. विद्यार्थ्यांचा स्पर्धा परीक्षेसाठी बौद्धिक विकास होऊन ते स्पर्धा परीक्षेला सामोरे जातील
3. विद्यार्थ्यांना भाषिक कौशल्ये अवगत झाल्याने त्यांच्या व्यक्तिमत्वाचा विकास होईल
4. विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्व विकास झाल्याने ते प्रभावी जीवन जगू शकतील
5. विद्यार्थ्यांना मराठी संशोधन कार्याची प्रेरणा प्राप्त झाल्याने ते संशोधन कार्य करू लागतील
6. विद्यार्थी सर्जनशील लेखन करण्यासाठी उद्युक्त होतील

प्रा. डॉ. अंकुशकुमार चव्हाण
अध्यक्ष

Dayanand Education Society's
Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

**Members of the Board of Studies of the Certificate and value added Course in Department of
मराठी, Dayanand College of Arts, Latur.**

Sr. No	Name of the Member	Designation	College Address , University	Contact No, E- mail
01	प्रा. डॉ. अंकुशकुमार नथुजी चव्हाण	अध्यक्ष	दयानंद कला महाविद्यालय, लातूर स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ नांदेड	9422612810 ankushkumarchavan@gmail.com
02	डॉ. हरिदास रावसाहेब फेरे	सदस्य	प्राचार्य, वसंतराव काळे महाविद्यालय, ढोकी ता.जि. धाराशिव डॉ. बा.आ. मराठवाडा वि. छ.संभाजीनगर	9423440592 Haridasfere24@gmail.com
03	डॉ. रत्नाकर चंद्रकांत बेडगे	सदस्य	महात्मा बसवेश्वर महाविद्यालय, लातूर स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ नांदेड	9405315356 ratnakarbedage@gmail.com
04	डॉ. सुभाष माणिकराव कदम	सदस्य	दयानंद कला महाविद्यालय, लातूर स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ नांदेड	9834821671 subhash.kadam007@gmail.com
05	श्री. व्यंकट विलास पांचाळ (विद्यार्थी सदस्य)	सदस्य	दयानंद कला महाविद्यालय, लातूर स्वा.रा.ती.म.विद्यापीठ नांदेड	9673720613 Vyankatpanchal1122@gmail.com

Dayanand Education Society's

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

General Guide lines for course structure:

- 1) Undergraduate and postgraduate students are eligible for admission to this course.
- 2) There is no charges for this course it is free for everyone.
- 3) Students from our college and other colleges can take admission for this course.
- 4) Admitted students will get a certificate after passing the examination with requisite marks
- 5) Courses should be taught by experienced faculty with expertise in the subject area.
- 6) Regular assessment to ensure students meet course objectives.
- 7) Duration: Typically 5 weeks to 6 weeks.
- 8) Open to students from various disciplines, including humanities, social sciences, and others.
- 9) Focused on theoretical and practical aspects of the subject.
- 10) Practical and application-oriented, focusing on skill development.
- 11) Students can acquire specialized skills and knowledge.
- 12) Students can explore subjects beyond their primary discipline.
- 13) Courses can foster personal growth and development.

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Teaching Scheme &Duration

Course Title	Course Code	Teaching Scheme Hrs./Weekly(1Hrs. = 60 M.)			TotalDuration (1 weekly = 6 Hrs.)
		Theory	Practical	Total	
मराठी व्याकरण आणि स्पर्धा परीक्षा	DACLMAR301	03	03	06	30
भाषिक कौशल्ये विकास	DACLMAR302	03	03	06	30
संशोधन प्रबंध लेखनाची रुपरेषा	DACLMAR303	03	03	06	30
सर्जनशील लेखनाची निर्मिती प्रक्रीया	DACLMAR304	03	03	06	30

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Examination Scheme

(25 Marks Internal and 25 Marks MCQ)

Course Name	Course Code	Internal			MCQ	Total
		Seminar	Group Discussion	Home Work		
मराठी व्याकरण आणि स्पर्धा परीक्षा	DACLMAR301	10	10	05	25	50
भाषिक कौशल्ये विकास	DACLMAR302	10	10	05	25	50
संशोधन प्रबंध लेखनाची रुपरेषा	DACLMAR303	10	10	05	25	50
सर्जनशील लेखनाची निर्मिती प्रक्रीया	DACLMAR304	10	10	05	25	50

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title: मराठी व्याकरण आणि स्पर्धा परीक्षा

Course Code : DACLMAR301

Syllabus

Course Objectives :

01. मराठी व्याकरणाचा परिचय करून देणे.
02. मराठी व्याकरणाचे विविध घटक विद्यार्थ्यांना अवगत करून देणे.
03. स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी व्याकरणाचा परिचय करून देणे.
04. विविध स्पर्धा परीक्षेसाठी मराठी व्याकरणाचे महत्त्व पटवून देणे.

Course Outcomes :

01. विद्यार्थ्यांना मराठी व्याकरणाचा परिचय होईल.
02. विद्यार्थ्यांना मराठी व्याकरणाचे विविध घटक विद्यार्थ्यांना अवगत होतील.
03. विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षा आणि मराठी व्याकरणाचा परिचय होईल.
04. विद्यार्थ्यांना मराठी व्याकरणाचा परिचय होईल.

Dayanand Education Society's
Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title : मराठी व्याकरण आणि स्पर्धा परीक्षा

Course Code : DACLMAR301

Module No	Unit No	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1Hrs.= 60M.
01		मराठी व्याकरण	08
	1.1	मराठी व्याकरणाचे स्वरूप	
	1.2	मराठी व्याकरणाचे महत्त्व	
	1.3	मराठीची वर्णमाला	
02		शब्दांच्या जाती	08
	2.1	शब्दांच्या विविध जाती	
	2.2	विभक्तीविचार	
	2.3	प्रयोगविचार	
03		वाक्याचे प्रकार	08
	3.1	केवलवाक्य	
	3.2	मिश्रवाक्य	
	3.3	संयुक्तवाक्य	
04		अलंकाराचे स्वरूप	06
	4.1	अलंकार म्हणजे काय	
	4.2	शब्दालंकार	
	4.3	अर्थालंकार	
Total			30

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title : मराठी व्याकरण आणि स्पर्धा परीक्षा

Course Code : DACLMAR301

Reference Books.

- 01.मो.रा. वाळिंबे, सुगम मराठी व्याकरण, नितीन प्रकाशन ठाणे
- 02.यास्मिन शेख, मराठी लेखन मार्गदर्शिका, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई
03. श्रीधर शनवारे, अभिनव मराठी व्याकरण, विद्याविकास पब्लीशर्स, लातूर
04. डॉ. राजशेखर हिरेमठ, मराठी व्याकरण परिचय, मेहता पब्लीसिंग हाऊस, पुणे
05. डॉ. सुहासिनी लद्दु, मराठीच्या प्रमाण भाषेचे स्वरूप, स्नेह वर्धन प्रकाशन, पुणे

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title: भाषिक कौशल्ये विकास

Course Code : DACLMAR302

Syllabus

Course Objectives :

01. भाषिक कौशल्यांचा विकास घडवून आणणे.
02. लेखन कौशल्ये विकसित करणे.
03. श्रवण कौशल्ये विकसित करणे
04. संभाषण कौशल्ये विकसित करणे
05. भाषण कौशल्ये विकसित करणे

Course Outcomes :

01. विद्यार्थ्यांना भाषिक कौशल्यांचा परिचय होईल.
02. विद्यार्थ्यांचे लेखन कौशल्ये विकसित होईल.
03. विद्यार्थ्यांचे श्रवण कौशल्ये विकसित होईल.
04. विद्यार्थ्यांचे संभाषण कौशल्ये विकसित होईल.
05. विद्यार्थ्यांचे भाषण कौशल्ये विकसित होईल.

Dayanand Education Society's
Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title : भाषिक कौशल्ये विकास

Course Code : DACLMAR302

Module No	Unit No	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1Hrs.= 60M.
01	भाषिक कौशल्यांचे स्वरूप		06
	1.1	भाषिक कौशल्ये म्हणजे काय ?	
	1.2	भाषिक कौशल्यांची व्याप्ती	
	1.3	भाषिक कौशल्यांचे महत्त्व	
02	वाचन कौशल्य		08
	2.1	वाचनाचे प्रकार	
	2.2	वाचन संस्कृतीचे महत्त्व	
	2.3	वाचन आणि व्यक्तिमत्व विकास	
03	लेखन कौशल्य		08
	3.1	लेखनाची संकल्पना	
	3.2	लेखनाचे महत्त्व	
	3.3	लेखन आणि व्यक्तिमत्व विकास	
04	भाषण-संभाषण कौशल्ये		08
	4.1	भाषण कौशल्याचे स्वरूप	
	4.2	संभाषण कौशल्याचे स्वरूप	
	4.3	भाषण-संभाषणाचे महत्त्व	
Total			30

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title : भाषिक कौशल्ये विकास

Course Code : DACLMAR302

Reference Books.

01. श्रीपाद जोशी, संवादशास्त्र, संभव प्रकाशन, नागपूर
02. डॉ. पृथ्वीराज तौर(संपा), मराठी भाषिक कौशल्ये विकास, अथर्व पब्लीकेशन, नांदेड
03. डॉ. ल.रा.नसिराबादकर, व्यावहारिक मराठी, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
04. डॉ. स्नेहल तावरे, व्यावहारिक मराठी, स्नेह वर्धन प्रकाशन, पुणे

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title: संशोधन प्रबंध लेखनाची रुपरेषा

Course Code : DACLMAR303

Syllabus

Course Objectives :

01. संशोधन प्रबंध लेखनाचे महत्त्व लक्षात आणून देणे.
02. साहित्य संशोधन पद्धतीचा परिचय करून देणे.
03. विविध संशोधन विषयाचे आकलन करून देणे.
04. संशोधन आणि समाज यांचा अनुबंध स्पष्ट करणे.
05. विद्यार्थ्यांची साहित्यासंबंधाची संशोधन दृष्टी विकसित करणे.

Course Outcomes :

01. विद्यार्थ्यांना संशोधन प्रबंध लेखनाचे महत्त्व लक्षात येईल.
02. विद्यार्थ्यांना साहित्य संशोधन पद्धतीचा परिचय होईल.
03. विद्यार्थ्यांना विविध संशोधन विषयाची माहिती मिळेल.
04. विद्यार्थ्यांना संशोधन आणि समाज यांचा अनुबंध स्पष्ट होईल.
05. विद्यार्थ्यांची साहित्यासंबंधाची संशोधन दृष्टी विकसित होईल.

Dayanand Education Society's
Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title. : संशोधन प्रबंध लेखनाची रुपरेषा

Course Code : DACLMAR303

Module No	Unit No	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1Hrs.= 60M.
01		संशोधन	08
	1.1	संशोधन: संकल्पना आणि व्याप्ती	
	1.2	संशोधनाचे स्वरूप	
	1.3	संशोधनाचे महत्त्व	
02		संशोधन शीर्षकाची निवड	08
	2.1	संशोधन कार्याची निवड आणि गृहितके	
	2.2	साहित्य प्रकार आणि संशोधन	
	2.3	साहित्य प्रकाराची निवड	
03		संशोधन प्रबंधाची रुपरेषा	08
	3.1	प्रकरणाची रुपरेषा	
	3.2	प्रकरणाची रचना प्रक्रिया	
	3.3	प्रकरणाचा सारांश	
04		संशोधन प्रबंधाचा उपसंहार	06
	4.1	सारांशरूप मांडणी	
	4.2	निष्कर्ष आणि संदर्भ सूची	
	4.3	परिशिष्टांची मांडणी	
Total			30

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title : संशोधन प्रबंध लेखनाची रुपरेषा

Course Code : DACLMAR303

Reference Books.

01. वसंत जोशी, अदवंत, जोगळेकर, भाषा व साहित्य संशोधन, खंड 1, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
02. वसंत जोशी, अदवंत, जोगळेकर, भाषा व साहित्य संशोधन, खंड 2, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
03. वसंत जोशी, अदवंत, जोगळेकर, भाषा व साहित्य संशोधन, खंड 3, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
04. डॉ. सं. ग. मालशे, शोधनिबंधाची लेखन पद्धती, लोक वाडमय गृह, मुंबई
05. श. रा. राणे, मराठी साहित्य संशोधन: स्वरूप आणि दिशा, का. स. वाणी प्रकाशन, पुणे

Dayanand Education Society's
Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title: सर्जनशील लेखनाची निर्मितीप्रक्रिया

Course Code : DACLMAR304

Syllabus

Course Objectives :

01. सर्जनशील लेखनाचे स्वरुप समजून देणे.
02. निर्मितीप्रक्रियेतील घटक उलघडून दाखविणे.
03. व्यावहारिक लेखनाचे महत्त्व पटवून देणे.
04. अभिव्यक्ती प्रकारातील विविध घटकांचा शोध घेणे.
05. कथनाचे विविध प्रकार समजून देणे.
06. सर्जनशील लेखनाकडे विद्यार्थ्यांना आकर्शित करणे.

Course Outcomes :

01. विद्यार्थ्यांना सर्जनशील लेखनाचे स्वरुप अवगत होईल.
02. लेखनाच्या निर्मितीप्रक्रियेतील घटकांचे आकलन होईल.
03. विद्यार्थ्यांना व्यावहारिक लेखनाचे महत्त्व कळेल.
04. विद्यार्थी अभिव्यक्ती प्रकारातील विविध घटकांचा शोध घेतील.
05. विद्यार्थ्यांना कथनाच्या विविध प्रकारांचे आकलन होईल.
06. विद्यार्थी सर्जनशील लेखनाकडे आकर्शित होतील.

Dayanand Education Society's
Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title : सर्जनशील लेखनाची निर्मितीप्रक्रिया

Course Code : DACLMAR304

Module No	Unit No	Topic	Hrs. Required to cover the contents 1Hrs.= 60M.
01		सर्जनशील लेखन	06
	1.1	सर्जनशील लेखन म्हणजे काय ?	
	1.2	सर्जनशील लेखनाचे महत्त्व	
	1.3	व्यावहारिक लेखनाचे स्वरूप	
02		अभिव्यक्ति	08
	2.1	अभिव्यक्तिचे मूलभूत प्रकार	
	2.2	अभिव्यक्तीचे घटक	
	2.3	अभिव्यक्तीचे स्वातंत्र्य	
03		कथन पद्धती	08
	3.1	कथन पद्धतीचे प्रकार	
	3.2	कथन पद्धती आणि भाषा	
	3.3	साहित्यप्रकार आणि कथन पद्धती	
04		साहित्यप्रकारामुरूप लेखन	08
	4.1	कथा आणि कादंबरीची लेखन पद्धती	
	4.2	नाट्य-काव्य निर्मितीच्या विविध पद्धती	
	4.3	सर्जनशील लेखनातील अडचणी	
Total			30

Dayanand Education Society's

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Course Title : सर्जनशील लेखनाची निर्मितीप्रक्रिया

Course Code : DACLMAR304

Reference Books.

01. म. सु. पाटील, सर्जनप्रेरणा आणि कवित्वशोध, मोज प्रकाशन गृह, मुंबई
02. विलास सारंग, सर्जनशोध आणि लिहिता लेखक, मोज प्रकाशन गृह, मुंबई
03. आनंद यादव, साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया, मेहता पब्लीसिंग हाऊस, पुणे
04. दि.के. बेडेकर, साहित्य: निर्मिती आणि समिक्षा, मोज प्रकाशन गृह, मुंबई
05. एकनाथ पाटील (अतिथी संपादक), शोध: सर्जनप्रेरणांचा (प्रतिभा दिवाळी अंक-2015), नाग-नालंदा प्रकाशन, इस्लामपूर, ता. वळवा जि. सांगली.

Dayanand Education Society's
Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Time : 30 M

Marks : 25

1. All Question equal Marks.
2. Total Question 25.
3. All Question will be Compulsory.

Q. 1 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 13 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 2 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 14 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 3 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 15 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 4 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 16 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 5 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 17 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 6 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 18 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 7 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 19 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 8 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 20 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 9 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 21 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 10 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 22 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 11 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 23 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
Q. 12 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----	Q. 24 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----
	Q. 25 ----- 01 Marks A.----- B.----- C.----- D.-----

Dayanand Education Society's

Dayanand College of Arts, Latur.

Department of Marathi under the Humanities Faculty

Certificate / Value added Course

Answer Sheet

Q. 1.		Q. 11.		Q. 21.	
Q. 2.		Q. 12.		Q. 22.	
Q. 3.		Q. 13.		Q. 23.	
Q. 4.		Q. 14.		Q. 24.	
Q. 5.		Q. 15.		Q. 25.	
Q. 6.		Q. 16.			
Q. 7.		Q. 17.			
Q. 8.		Q. 18.			
Q. 9.		Q. 19.			
Q. 10.		Q. 20.			